

Payí Poro Garesia piropenisíyo ηweáyí nání eañinarini.

Payí rina Jisasoyá siyikíyí piropenisí yoí Garesiayo ηweagíáyí nání Poro eañinarini. Poro xámi émáyí añí tñíminí wáf nura nemeríná Garesia piropenisíyo nání nurí añí obaxí e e ikwíroniñíyo wáf nura emeñinigini (Wáf wurimeiarigíáwa 13:1-14:26). E nemo ámi wí e nání nurí yaríná Judayí wí Garesia piropenisíyo nání nuro ámá Poro xwíyíá Jisaso nání rininíyáyí winipaxípi wáf uraríná Jisasomi dñí wikwírogíáyo xenwí nuréwapíyiro réniñí urigíawixini, “Jisasomi dñí niwíkwíroro aiwí iyí símí sío miwákwínipa ero ηwí ikaxí Moseso niriñí eañípimi ení píraniní míxídiipa ero nerónáyí, Gorixoyáyiné imónipaxímani.” urigíápi nání Poro nijíá nimónimáná payí rina niriñí eañinigini. Xenwí uréwapíyarigíáyí ríwí numero sa Jisaso nání uréwapíyiniñí dñí ikwírórixiniri niriñí eañinigini.

1-2 Poroni —Nioni Kiraisoyá wáf wurimeiariníá wonirini. Ámá wí Gorixo nání wáf wurimeíwiniginiri nirowárenapigíámani. Wí Gorixoyá wáf wurimeiarigíá wo imóníwiniginiri niriñípeagíámani. Ápo Gorixo —O Jisasi Kiraiso xwáripáyo dání owiápnímeaniri sñí wimixiñorini. O tñí Kiraiso tñí awaú

nirípeagfíoniríni. Nioní tñní negí níríxímeá re ñweagfá nñní tñní Goríxoyá siyikí imónígfá Garesia píropenísíyo añí bí bimí ñweagfáyíné nání payí rina nearí mónaparíñwií.

³ “Negí ápo Goríxo tñní negí Ámíná Jisasi Kiraiso tñní wá seawianíri seyíné níwayíróñiro ñweapírí nání seaimíxíri oépiyi.” nimónaríni.

⁴ Kiraiso nene áamá Goríxomí míxídarígfáyí yarígfápa mepa yaníwá nání uyínií yarígfá ríná dání gwíñíñí neaíkweaní nání eníñigíni. E nerínná negí ápo Goríxo “E éwíníñíni.” yaiwíñípi tñní xixení nerí nene íwí yaríñwápi yokwarímí neaimíníri nání yoxápámí xe onípiíkípoyníri eníñigíni.

⁵ Ayínání íníná Goríxomí yayí numéra úwaníñíni. E éwaníñíni.

*“Xwíyíá yayí neainaríñípi ná bíní imóníni.”
uríñí náníriñí.*

⁶ Nioní seyíné yarígfápi nání ududí xwé ninaríni. Seyíné síní mé Kiraiso wá níseawianíri seaiñípiimí dání Goríxoníyá oimónípoyníri wéyo íá seaumíríñomí níwiepísamoárímí nuro mimóní xwíyíá yayí neainaríñí bimí oxídaneyíñiro yaríñagíá nání ududí xwé ninaríni.

⁷ Apí nepa xwíyíá yayí neainípací bímaní. Ámá wí seyíné ayá nísearemoro xwíyíá Kiraiso nání yayí neainípací imóníñípi náíroayíri ikíxeaníro yaríñagíá nání raríñíni.

⁸ Ámáone aírání, añíñají wo aírání, xwíyíá yayí neainaríñí nioní xámí wáí nísearíríná

searáríjápí t́níní x́ixení ḿisearí xegí b́í ńisearírínáyí, xe roapíkíníwanígíní.

⁹ Ńisearíríná ŕíxa e searáríjwá aiwí ámí ax́ípí b́í osearímíní. Gíyí ǵiyí xwíyítá yayí neainaríj́í nioní wáí seararíná arítá nigítápí t́níní x́ixení ḿisearí xegí b́í ńisearírínáyí, xe roapíkínííxíní.

¹⁰ “Poró ámá ńníní x́fó yaríj́ípí nání yayí owinírí raríní.” ŕiseaimónaríní? Oweot, ámá marítáí, Goríxoní nioní yaríj́ápí nání yayí owinírí yaríj́íní. “Poró ámá sírogwít́j́áoní oimónímínírí yaríní.” ŕiseaimónaríní? Nioní ámá sírogwít́j́áoní oimónímínírí nerít́j́wíríyí, Kiraisoyá x́ínáíníníj́í nimónírí omíj́í wíiaríj́áoní imónímínírí enjámaní.

“Xwíyítá nioní wáí searáríj́ápí Goríxo wít́á nókímíxíj́íríní.” uríj́í náníríní.

¹¹ Níríxímeáyíné, x́ixení imóníj́í ŕípí osearímíní. Xwíyítá yayí neainaríj́í nioní wáí searíj́ápí ámá wí érowiápt́nigítápímaní.

¹² Ámá wo raríj́agí arítá winápímaní. Ámá wo níréwapíyíj́ípímaní. Oweot, sa Jisasi Kiraiso xewaníj́o wít́á nókímíxíj́ípíríní.

¹³ “Ǵí Judayít́ Goríxomí píráníj́í oxít́daneyíníro yaríj́ít́apa nioní eníná nerít́ná yagápt́í nání seyíné ŕíxa arítá wigít́awíxíní.” nimónaríní. Goríxoyá síyíkít́ iwamít́o imónígít́áyo xeaníj́í rít́á t́j́í nít́wikárírí anípt́a imíxárít́ímígínírí yagáríní.

¹⁴ Ǵí arít́owa érowiápt́nigítápí oxít́dímínírí nerít́ná ǵí níríkwt́í wa nioní t́níní x́ixení imónagít́ámaní. Nioní ǵí arít́owa nérowiápt́níro nínéaít́wapíya bígítápí oxít́dímínírí ayá

ríá nîweagí enagi nánî nionî tîní xixenî imónagíámani.

15-16 Nionî e yagáonî aiwî Gorixo —O gí inókî sîní mînixírî enáná wá nîñîwianîrîñîpimî dánî xíoyáonî oimónîrî nánî wéyo íá numîrîñorîñî. O Poro gí íwo nánî émáyo wáf nurîmeíwîñîgîñîrî nîwimónîrî o nánî wíá nókîmîxîñîná axíná nurî wíá nókîmîxîfîpî nánî áamá wí tîñî xwîyíá bî mîrîñîñwanigîñî.

17 Wáf wurîmeipîrîfa nánî xámî nimónîgíáwa Jerusaremî ñweagíe nánî wí muñanigîñî. Sa Arebiayíyá aníyómîñî nurî e dánî ámî aní Damasiyasiyî rîñîñîpimî nánî uñanigîñî.

18 E nemonî xwiogwí rîxa waú wo pwéáná “Pitao tîñî xwîyíá ñweáîmîgîñî.” nîyaiwirî Jerusaremî nánî nurî o tîñî ñîñwearíñá sía wé wúkaú síkwí wú yeamúroaríñá

19 wáf wurîmeiarîgíá wíamî síñwí mîwîñîpa néra numáná aí Jemiso, Ámînáomî xogwáomîñî síñwí wîñîñanigîñî.

20 Xwîyíá agwî nionî nearî wírénaparîñápî Gorixoyá síñwí tîñî e dánî “Yapí bî mîrarîñîñî.” nîsearîrî eaarîñîñî.

21 Pitao tîñî xwîyíá ñîñweáomîñî ámî aní Siria pîropenîsíyo tîñî aní Sirisia pîropenîsíyo tîñî níkwíróñîga uñîpî tîñî e nánî uñanigîñî.

22 Nionî e ená enagi nánî íná Kiraisoyá síyikí imónîgíá Judia pîropenîsíyo aní apî apimî ñweagíáyí nionî sîñî síñwí mîñanîgíá enagi nánî símîmaní mí mînómîxîpaxí nimónîro

23 wigí wîñîyí sa xwîyíá rîpî rînarîñagíá aríá wiayigíawixîñî, “Nene xámî xeanîñî ríá tîñî

neaikáriŋo sɪnɪ axɪpɪ e mé rɪxa xwɪyɪ́á nene dɪŋɪ́ wɪkwɪ́roarɪŋwá xwɪrɪ́á oikɪxémɪnɪrɪ enɪpɪ wáɪ rɪmearɪnɪ.” rɪnarɪŋagɪ́a arɪ́a nɪwiayiro

²⁴ “Ayɪ́ Gorɪxo omɪ wíémóagɪ nánɪ rɪ́a e yarɪnɪ?” nɪyaiwiro nánɪ yayɪ́ umegɪ́awixɪnɪ.

2

Wáɪ wurɪmeiarɪgɪ́á wɪ́a Poromɪ umímɪnɪgɪ́á nánɪrɪnɪ.

¹ Xwiogwɪ́ wé wúkaú sɪkwɪ́ waú waú nememonɪ Banabaso tɪnɪ nerɪmeánɪrai Taitasomɪ nɪwirɪmeámɪ ámɪ Jerusaremɪ nánɪ unɟwanigɪnɪ.

² Nionɪyá dɪŋɪ́ tɪnɪ marɪ́áɪ, Gorɪxoyá dɪŋɪ́ tɪnɪ wáɪ wurɪmeiarɪgɪ́á gɪ́ wɪ́a —Awa ámá wí “Wínɪyo seáyɪ e wimónɪgɪ́áwarɪnɪ?” wɪaiwiarɪgɪ́áwarɪnɪ. Awa tɪnɪ xwɪyɪ́á ŋweáɪmɪgɪnɪrɪná nurɪ xwɪyɪ́á yayɪ́ neainarɪŋɪ nionɪ émáyɪ anɪyo wáɪ urarɪŋáɪpɪ nánɪ áwanɪ́ nurémearɪná awa “Joxɪ wáɪ nurɪrɪná xámɪ néra bɪŋɪpɪ tɪnɪ agwɪ yarɪŋɪpɪ tɪnɪ surɪmá yarɪŋɪnɪ.” nɪrɪpɪrɪxɪnɪrɪ xámɪ awamɪ ínɪmɪ áwanɪ́ urárɪŋanigɪnɪ.

³ E éagɪ aɪ Taitaso, nionɪ tɪnɪ úo —O Gɪrikɪyɪ́ worɪnɪ. O nánɪ aɪ awí eánɪgɪ́e dánɪ re wí mɪnɪrɪgɪ́awixɪnɪ, “Iyɪ́ sɪmɪ sɪnɪ sɪ́o mɪwákwínɪŋáná nene tɪnɪ nawínɪ kumɪxɪnɪpaxomanɪ. Xámɪ iyɪ́ sɪmɪ sɪ́o owákwípoyɪ.” wí mɪnɪrɪgɪ́awixɪnɪ.

⁴ Mímónɪ nɪrɪxɪ́meá imónɪgɪ́áyɪ́ —Ayɪ́ nene gwɪnɪŋɪ́ ŋweanɟwaéne imónɪrane re yaiwirane “Kirisomɪ dɪŋɪ́ nɪwɪkwɪ́rorɪŋɪpɪmɪ dánɪnɪ wé rónɪŋɪ́ wiene imónɪpaxɪmanɪ. Omɪ dɪŋɪ́ nɪwɪkwɪ́rómáná ŋwɪ́ ikaxɪ́ eánɪŋɪ́pɪmɪ

nixídirinǵipimi dáni Gorixoyá sinqwíyo dáni wé róninǵí wiene imónipaxírini.” yaiwirane yaníwá nání gwíninǵí neanwiráraniri egíáyírini. Ayí Kiraisomi dinǵí wíkwíroarinǵwápimi dáni nǵwí ikaxí eáninǵipimi xídaní nání áxenwarí mininǵwaéne sinqwí íwí neanimeaaníro nání áamá kikiǵá imónigǵá wíninǵí nimóga neámeagíáyírini.

⁵ Ayí xenwí rarigǵápi none wí arǵá níwirane mǵxídí xwiyǵá yayí neainarinǵí nepaxinǵí imóninǵipi seyíné tǵáminí siní aninǵí nírǵga unǵa nání ayo pírfí níwiaíkirane enwanigíni.

⁶ Apini marǵái, wáí wurímeiarigǵá “Wíníyo seáyí e wimónigǵáwarǵani?” wíaiwiarigǵáwa —Awa xámi Ámináo tǵni emeagǵáwa aí “Ayí ananírini.” yaiwiarinǵáwarini. Gorixo á máyo sǵmí sǵmí e mumearinǵí enagí nání rarinini. Awami xwiyǵá nioní wáí rímearinǵápi nání áwanǵí urémeáaná re wí minirigǵawixini, “Joxí wáí nírírǵná xwiyǵá ní múrorí rarinǵipi, ayí rípirini.” wí minirigǵawixini.

⁷ Wí e minirípa nero sa dinǵí rípi níaiwigǵawixini, “Gorixoyá dinǵíyo dáni iyí sǵmí sǵo mǵwákwínípa yarigǵáyo wáí uriniri uowárinǵorǵani? Pitaó negí Judayo wáí uriniri uowárinǵípa émáyo wáí uriniri uowárinǵorǵani?” níaiwigǵawixini.

⁸ Gorixo iyí sǵmí sǵo wákwínigǵáyo wáí uriniri Pitaomi enǵí síxí wímǵxinǵípa nioní ení émáyo wáí uriniri enǵí síxí ní mǵxinǵí enagí nání rarinini.

⁹ Api níniawiro mí nínomíxíro “Gorixo Poromi wá níwianiri e wíinǵírǵani?” níniawiro nání Jemiso tǵni Pitaó tǵni Jono

tíni —“Awa aní íyí noraníga puníþíníñí imónígfáwaráni?” wiaiwiarígfáwaríni. Awa axíþíni re rinárígfáwixíni, “None Judayí aníþíni wáf uranfwaríni. Poro tíni Banabaso tíni awaú émáyí aníþíni wáf uríþísííri.” níríníro yawawi “Awa tíni níkumíxínirí yariñwáoneráni?” yaiwiani nání siganíxí níyeairo yayí yeawarígfáwixíni.

¹⁰ E neróná yawawi “Apí oyaiyi.” níyeaimóníri símí xeadíþénarígwíþi nírínáriro ríþíni yearígfáwixíni, “Awagwí ámá re ñweagfá dífwí ikeamónígfáyo dñí nímori arírá bí owiaiýnirí éísixíni.” yearígfáwixíni.

Poro Pitaomí ámá síñwí aníge dání míxí uríñí náníriñí.

¹¹ E neri aí Pitao aní Adiokí riníñíþímí nání níbiríná xewaniño xwíyíá meáríniþaxí bí ikáríníagí nání nioní mimáyo dání níwiaíkirí xíomí “Níþíkwiní míyaríñíni.” uríñanigíni.

¹² Ayí ríþi nání e uríñanigíni. Ámá Jemiso tífámíni síni mírémónapípa enáná Pitao ananí ámá émá tíni níkumíxínirí aiwá nawíni nagíriñí. E neri aí ámá awa —Awa re rarígfáwaríni, “Émáyí Jisasomí dñí níwíkwíroro aí iyí símí síó míwákwínípa nerínáyí, Goríxoyá imóníþaxímaní.” rarígfáwaríni. Awa rémónapáná Pitao ríxa wé fá nímíxeáníri síni émáyí tíni níkumíxínirí aiwá nawíni nagímaní. Awa nání wáyí neri e yagíriñí.

¹³ Judayí Jisasomí dñí wíkwíroarígfá Adiokiyo ñweagfáyí “Pitao wé fá nímíxeáníriná xixeni míyaríniñí.” níwimóníri aí ayí ení Pitao

enǰpa axǰpi éwapǰnǰgǰfawixǰni. E nero wigǰ éwapǰnǰfǰpimi dánǰ dǰnǰ Banabasoyǰpǰ enǰ pǰrǰ yǰpǰkwǰgǰfawixǰni.

¹⁴ E éagǰa aiwi nioni ayǰ xwiyǰfǰ yayǰ neainarǰnǰpǰ pǰránǰnǰ fǰa mǰxǰrǰpa nero api tǰnǰ nepa xǰxenǰ mǰyarǰnǰagǰa nǰwǰnǰrǰnǰa Pitaomi ámá nǰnǰ arǰfǰ egǰe dánǰ re urǰnǰanigǰnǰ, “Joxǰ Judayǰ woxǰ aǰ yegǰyǰfǰ yarǰgǰfǰapa ínǰnǰ mé émáyǰfǰ yarǰgǰfǰapa nimónǰrǰfǰ yarǰnǰoxǰ enǰagǰ nǰnǰ pí nǰnǰ émáyǰfǰ re oyaiwǰpoyǰnǰrǰfǰ wikǰrǰmǰnǰrǰfǰ yarǰnǰnǰ, ‘Judayǰ yarǰgǰfǰapa nimónǰrane mepa neranénáyǰfǰ, nǰpǰkwǰnǰ mǰyarǰnǰwǰnǰ.’ oyaiwǰpoyǰnǰrǰfǰ pí nǰnǰ wikǰrǰmǰnǰrǰfǰ yarǰnǰnǰ?” urǰnǰanigǰnǰ.

“Jisasomi dǰnǰfǰ wikǰwǰrófǰapimi dánǰnǰ Gorǰxo ‘Wé rónǰgǰfǰáyǰrǰnǰ.’ rǰrǰarǰnǰfǰrǰnǰ.” urǰnǰfǰ nǰnǰrǰnǰ.

¹⁵ Ámǰ re urǰnǰanigǰnǰ, “Yawawi yegǰ inókǰpaú yeaxǰrǰgǰfǰe dánǰ émáyǰfǰ imónǰrai nǰwǰ ikaxǰfǰ rǰnǰnǰpǰpimi wiaǰkǰiarǰgǰwǰfǰwawi imónǰrai mé Judayǰfǰ imónǰgǰwǰfǰwawirǰnǰ.

¹⁶ E imónǰgǰwǰfǰwawi enǰagǰ aǰ Gorǰxo ámá nǰwǰ ikaxǰfǰ Moseso eanǰpǰ xǰdarǰgǰfǰapimi dánǰ wǰ ‘Wé rónǰgǰfǰáyǰrǰnǰ.’ mǰrǰarǰfǰ ámá Kiraisǰ Jisasomi dǰnǰfǰ wikǰwǰroarǰgǰfǰapimi dánǰ ‘Wé rónǰgǰfǰáyǰrǰnǰ.’ rǰrǰarǰnǰfǰ enǰpǰ nǰnǰ nǰjǰfǰa nimónǰrai nǰnǰ yawawi Gorǰxo yegǰfǰ nǰwǰ ikaxǰfǰ eánǰnǰpǰpimi xǰdarǰgǰwǰfǰpimi dánǰ marǰfǰaǰ, yegǰfǰ Kiraisǰ Jisasomi dǰnǰfǰ wikǰwǰroarǰgǰwǰfǰpimi dánǰ ‘Wé rónǰgǰfǰíwaurǰnǰ.’ rǰrǰnǰfǰa enǰagǰfǰ nǰnǰ yawawi aǰ Kiraisomi dǰnǰfǰ wikǰwǰrogwǰfǰisixǰnǰ. O ámá wo aǰ nǰwǰ ikaxǰfǰ eánǰnǰpǰpǰ xǰdarǰnǰpǰpimi dánǰ ‘Wé rónǰnǰorǰnǰ.’ wǰ rǰrǰnǰfǰa menǰagǰfǰ nǰnǰ Kiraisomi dǰnǰfǰ wikǰwǰrogwǰfǰisixǰnǰ.

17 Yaiwan+ηowawi ηw+ ikax+ eán+η+π+ nix+dirainá yar+gw+ípim+ dán+ mar+ái, Kiraiso neai+η+πim+ d+η+ w+kw+roar+gw+ípim+ dán+ Gor+xo 'Wé rón+g+íwagwír+n+.' yearár+n+η+fwawi oimónaiy+n+r+ ner+íná Judayeneyá ηw+ ikax+ 'Ap+ ap+ é+r+x+n+.' r+n+η+πim+ wiaíkgw+íwawi imón+gw+ír+n+. E imón+gw+íwawi enag+ nán+ re r+ipax+ran+, 'Kiraiso áamá íw+ ep+r+ nán+ wiep+sari+ηor+n+.' r+ipax+ran+? Oweot, wí e r+ipax+ mimón+n+.

18 An+ nion+ p+neaár+ηáiwá ámi+ n+m+r+r+ínáy+, 'Nw+ ikax+ eán+η+πim+ wiaíkiar+ηox+r+n+.' n+r+ipax+r+n+. Ay+ r+π+ rar+η+n+, 'Nion+ Judayeneyá ηw+ ikax+ r+n+η+π+ r+fw+ n+mor+íná nepa sipí bi méag+ aí xám+ ap+ nix+dir+η+πim+ dán+ wé rón+ηáon+ imón+í+m+g+n+r+ ená em+ monáπ+ ámi+ íá n+x+r+r+ínáy+, "Nw+ ikax+ eán+η+πim+ wiaíkiar+ηox+r+n+." n+r+ipax+r+n+.' rar+η+n+.

19 Ay+ r+π+ nán+r+n+. Nion+ s+n+ ηw+ ikax+ eán+η+πim+ ox+d+m+n+r+ ner+íná nij+á re imón+ηár+n+, 'Apim+ dán+ áamá wí Gor+xoyá s+ηw+yo dán+ wé rón+g+áy+ imón+pax+man+.' Nij+á e nimón+r+ nán+ s+n+ apim+ nix+d+m+ nán+ r+xa peg+áy+ won+ín+η+ imón+r+ Gor+xom+n+ nix+d+r+ d+η+ w+kw+róm+ nán+ s+η+ eg+áy+ won+ín+η+ imón+r+ enár+n+.

20 Nion+ Kiraiso t+n+ nawín+ r+xa ík+á yox+á+pám+ pegw+íon+r+n+. Ay+ r+π+ rar+η+n+, 'Nion+ Gor+xoyá d+η+ t+n+ Kiraiso t+n+ nawín+ ikár+n+igw+íon+r+n+.' rar+η+n+. Nion+ pí pí yar+ηáπ+ g+ d+η+yo dán+ yar+ηáman+. Kiraiso nion+ d+η+ ík+í+ nin+η+ enag+

nání oyá díníyo dání yariñáriní. Sini xwá tío niñwearíná pí pí yariñápi, ayí Gorixoyá xewaxomí —O nioní nání díní sípí niwinírí yoríriniñorini. Omíni díní niwíkwírorí yariñáriní.

²¹ E neríná Gorixo nioní wá niñwianírí niñípi peá moariñámaní. Nwí ikaxí eániñípimí niñdíriñípimí dání áamá nepa wé rónígfáyí imóniñánáyí, ayí Kiraiso penípi surímá peáripxírini.” uríñanigíni.

3

Díní niwíkwíroríñípimí dání imónipaxípi tíni ñwí ikaxípi niñdíriñípimí dání imónipaxípi tíni nánirini.

¹ Majímajíá ikárinarígíá Garesia ñweagíáyíné, áamá go díní píripírí seaíagi yariñoi? Kiraisomí yoxáípamí yekwíroaráná nene nání neaiñípi nání nioní seyíné tíni niñwearíná píraníñí repíyí níseaiéra uná enagi nání sewaniñíyíné síñwí tíníniñí wíniígíá enagi nání rariñini.

² Nioní yariñí bí rípiní oseaimíni, “Gorixo xegí kwíyípi níseaiapíríná seyíné ñwí ikaxí Moseso eañípimí xídaríñagíá níseanírí seaiapíñíraní? Xwíyíá Kiraiso nání riniñípi aríá niwíro díní wíkwíróagíá níseanírí míseaiapípa eníraní?”

³ Seyíné aríge nero majímajíá ayá wí ikárinariñoi? Iwamíó íná Gorixoyá oimónaneyiníro kwíyípi ení seaimíxiniñípimí dání néra núfasáná agwí segí ení eániñíapimí dánini yóí oimónaneyiníro riyariñoi?

4 Kiraisomi dñj wkwíróáná seaímeañ nìpini surímá riseaímeañinigini? “Oweoi, api surímá wí m+seaímeañinigini.” nimónarini.

5 Gorixo xegí kwíyípi sixí niseayiri emimí niseaíwapiyiríná seyíne ñwí ikaxí Moseso eañpimi xídaríñagí niseaniri nání seaíwapiyaríñrani? Xwíyíá yayí neainaríñ imóníñpi aríá n+wiro dñj wkwíróagí niseaniri nání miseaíwapiyipa yaríñrani?

6 Bìkwíyo re niriñri eánini, “Ebiríamo Gorixo urípi dñj wkwíróagi nání ‘Wé róníñ imóníñ woríni.’ ráríñrini.”

7 E niriñri eáníñagi nání dñj re móríxini, “Giyí maríá, dñj Gorixomi wkwíroarígíyí Ebiríamoyá íwiaríawé imónígíyíñini.” móríxini.

8 Eñíná Gorixo re eñwípearíñ eñagi nání “Émáyí nioní dñj níkwíróáná ‘Wé rónígíyíñini.’ ráríimigini.” niriñri eñwípearíñ eñagi nání Bìkwíyo niriñri eáníñpa Ebiríamomi xwíyíá yayí winaríñ imóníñ rípi uríñinigini, “Joxími dání amá ríxí wirí wirí egíáyo niyoní nañ wiimfáñini.” uríñinigini.

9 Ayínáni re rípañrini, “Gorixo amá xíomi dñj wkwíroarígíá giyí giyo Ebiríamo, dñj wkwíronomi tñni nawíní nañ wiíñyíñini.” rípañrini.

10 Rípi nání eni dñj nímoríná axípi yaiwipañrini. Amá ñwí ikaxí Moseso eañpimi níxídiríñpimi dání Gorixoyá sñwíyo dání wé róníñwaéne oimónaneyñri yarígíá nñni oyá sñwíyo dání sa anñmíxíñpíñá nání

xwiyfá meárinigfáyí imóninjoí. Bikwíyo re nírínirí eáninagí nání raríniní, “Ámá ñwí ikaxí Bikwíyo eániní apí apí niyoní xixeni mixídi pa yarigfá gíyí gíyí Gorixoyá sinwíyo dání sa nanínimixinaníro nání xwiyfá meárinarínjoí.” nírínirí eáninagí nání raríniní.

11 Bikwíyo rípi ení nírínirí eáninagí nání raríniní, “Ámá díní wíkwíróagí nání Gorixo ‘Wé róninjoí.’ ráríníyí díní niyimíní tífíá imónipfáóí.” nírínirí eáninagí nání díní re yaiwiáripaxíríní, “Ámá wo ñwí ikaxí eáninípimi xídarínagí nání Gorixo ‘Wé róninjoixíríní.’ uráripaxí mimóniní.” yaiwiáripaxíríní.

12 Wé róniní oimónaneyíníro ñwí ikaxí xídarigfápi, ayí Gorixomí díní wíkwíroarigfápi tíní xixeni maní. Rípi Bikwíyo nírínirí eáninagí nání raríniní, “Ámá ñwí ikaxí eáninípí xídarigfáyí bí aí míviamó wigí xixeni nixídírínípimi dániní díní niyimíní tífíáyí imónarigfáriní.” nírínirí eáninagí nání raríniní.

13 Judayene ñwí ikaxí eáninípimi dání nanínaníwá nání xwiyfá meárininwaéne imóninagí aí Kiraiso xewaninjo nene nání xwiyfá neameáriníaríná wanínimixíápimi dání gwíniní nearoayíroníriní. Ayí rípi nírínirí eáninagí nání seararíniní, “Ámá pikíáná íkíáyo yekwíroárinigfá gíyí gíyí Gorixoyá sinwíyo dání anínimixinaníro xwiyfá meárinigfáyíriní.” nírínirí eáninagí nání “Kiraíso nene nání xwiyfá neameárinínípimi dání gwíniní nearoayíroníriní.” seararíniní.

14 Ebirfamomi sımımanjıyo dani Gorıxo “Nanj e nıseaiımfarını.” réroarınjıpi émıyo enı wımearı Judayene Gorıxo negı arıowamı sımımanjıyo dani “Nıgı kwıyıpı nıseaiapımfarını.” rınjıpi nene Kiraiso neaiınjıpi dınjı wıkwıroarınjıwıpımı dani neaımearı enıa nanı gwınınjı nearoayıronjırını.

“Nwı ikaxıpi nırırına Ebirfamomi Nıseaiımfarını.” urınjıpi xwıa oiwenınırırınımanı.” urınjı nánırını.

15 Gı nırıxımeáyıne, ámaéne yarınjıwıpı nanı xwıyıa bı osearımını. Áma wo xwıyıa rıxa nıréroarıırına “E nısiımfarını.” nurırı nanı “Joxı rırıfapı íkı sınjagı nıkwırımónımıfamanı.” énjı njı nurırınáyı, rıwéná ámi omıwiáromınırı nerı wı rınfaranı? Ámi sınjı bı gıwı nımıxırı wı rınfaranı? Oweot.

16 Gorıxo Ebirfamomi tını iyı axıpamı tını sımımanjıyo dani “Dıxı iyı axıpamı dani nanj nıseaiımfarını.” réroarınjıpi nurırı iyı axıpáyı nırırına Ebirfamoyá fıwiárfawé obaxı nanı mırı ná wonı Kiraiso nanı rınjırını.

17 Nionı osearımınırı seararınjapı rıpi imónını. Wigı sımımanjıyo dani “Nanj e nıseaiımfarını.” nurarımána enána xwiogwı rıxa 430 nımúrómána enána njwı ikaxıpi nurırı aiwı xamı “E nıseaiımfarını.” nurırına “Íkı sınjagı nıkwırımónımıfamanı.” énjı urarınjıpi nanı wı rakınınjımanı. Ayınanı re nimónarını, “ ‘E nıseaiımfarını.’ urarınjıpi Gorıxo wı xwıa oiwenınırırı enımanı.” nimónarını.

18 Nwí ikaxí ríninǵipi xǵdarinǵwápimi dáni Gorixo nene nání neaipimoárinǵipi neaímeapaxí nimónirǵnáyí, nene re yaiwianǵiní, “O ‘Nǵseaiimǵáriní.’ réroárinǵipimi dǵinǵ wǵkwǵroarinǵwápimi dáni neaímeapaxímaní.” yaiwianǵiní. E nerí aí Ebirǵamomí sǵmímanǵyo dáni “Nǵseaiimǵáriní.” réroárinǵipimi dǵinǵ wǵkwǵronǵipimi dániní wímeanǵ enǵagí nání dǵinǵ wí e yaiwianíméwiní.

19 E seararinǵagí nání ámá wo re nǵrinǵinǵoi, “Nwí ikaxí ríninǵipimi xǵdarinǵwápimi dáni Gorixo nene nání neaipimoárinǵipi nepa mǵneámeapaxí nimónirǵnáyí, pí nání nǵwí ikaxípi nearinǵǵrǵaní?” nǵrinǵinǵoi. Ai ayí Ebirǵamoyá iyí axǵpá imóninǵo —“Omí dání nanǵ nǵseaiimǵáriní.” urinǵo, ayí oriní. O imóníe nání “ǵwí nene yarinǵwápi xǵoyá manǵ nǵwǵiaikiri rǵa yarinǵwiní?” oyaiwǵpoyinǵirí nǵwí ikaxípi nearinǵǵrǵiní. Nwí ikaxí api Gorixo anǵnǵajǵyá manǵyo dání apaxǵpáninǵí imóninǵí womí urinǵǵpǵriní.

20 Ámá wo apaxǵpáninǵí imóninǵo api urinǵirí nurowárirǵná xewaninǵo api urinǵimeninǵoi. E nerí aí Gorixo “E nǵseaiimǵáriní.” nurǵrǵná ámá apaxǵpáninǵí imóninǵí womí murowárf wayá sǵmímanǵyo dání urarǵǵápa axǵpi e enǵrǵiní.

21 Ámá wo re ríninǵoi, “Gorixo xwǵyǵá Ebirǵamomí sǵmímanǵyo dání ‘E nǵseaiimǵáriní.’ nurǵmáná ámí rǵwǵyo xegí ámáyo nǵwí ikaxípi nurǵrǵná ikweakwǵmǵ nerí mǵrǵpa renǵnǵiní?” Ámá wo e ráná “Oweoi, wí e rǵpaxímaní.” urimǵiní. Gorixo nǵwí ikaxí ámá nǵxǵdirinǵipimi dání dǵinǵ nǵyímǵinǵí imónipǵrǵa nání imónipaxí

bi niriṛi siṅwiriṛi, ayí ḡwí ikaxí api xixeni xídarinḡagí nṛwiniṛiná “Gí siṅwíyo dání wé rónigíáyínérini.” uripaxí imónimiriṛi enṛini.

²² E neri aí ríwaminiḡ Bikwíyo neániriṅíyo dání ámaéne negí íwí yariṅwápi nání Gorixo gwíniḡ neayáragíriṛi. Ámá Jisasi Kiraisomiḡ diḡ wíkwíroariḡíáyó sa e yariḡíapimi dání “E niseaiimíáriṛi.” réroáriḡipi tíni xixeni wiiníá nání ámaéne íwí yariṅwápi nání ḡwí ikaxí neániriṅíyo dání gwíniḡ neayáragíriṛi.

“ḡwí ikaxípi Kiraisomiḡ diḡ wíkwíróríxiniṛi yayíwí neameḡriṛi.” uriniḡ nániriṛi.

²³ Xwiyíá diḡ wíkwíroariṅwáo nánipiḡ siniḡ miriniḡpa enáná ḡwí ikaxí eániḡipi yayíwí nineaméra nibiriḡ xwiyíá api siḡáni imóníe nání gwíniḡ neayáragíriṛi.

²⁴ Ayí rípiḡ searariḡiniḡ. ḡwí ikaxí eániḡipiḡ Kiraiso tíḡ e nání nineaiḡemeámí neauníá nání yayíwí nineaméra bagíriṛi. Ámá Kiraisomiḡ diḡ wíkwíroariḡagíá nání Gorixo “Gí siṅwíyo dání wé róniḡoi.” rárariniḡ enagiḡ nání nene api e imónaníwá nání yayíwí nineaméra bagíriṛi.

²⁵ Xámí yayíwí nineaméra bagí aí xwiyíá diḡ wíkwíroariṅwáo nánipiḡ ríxa nimóniḡagiḡ nání yayíwí neameariḡipimiḡ siniḡ xídiḡpaxí meniṛi.

“Diḡ wíkwíroariṅwápipimiḡ dání Gorixoyá niaíwene imóniḡwiniḡ.” uriniḡ nániriṛi.

²⁶ Seyíné niyínéni Kiraisiḡ Jisasomiḡ diḡ wíkwíroariḡíapimiḡ dání o tíniḡ nawíniḡ níkáriṛiḡo nání niaíwí Gorixoyá imónigíáyínériniḡ.

27 Kiraiso tñni oikárinaneyinro niyínéni wayí nimearo xfo imóninpa oimónaneyinro rapirapí wúniní yínigfáriní.

28 Seyíné niyínéni Kiraisi Jisaso tñni nawíní ikárininagfa nání wiyíné Judayí imónigfáyínéraní, wiyíné Gírikíyí imónigfáyínéraní, wiyíné wayá xináiwániní nimóniro omíní wiiarigfáyínéraní, wiyíné omíní wayápi epíri nání áxenwarí minigfáyínéraní, wiyíné oxíyínéraní, wiyíné apixíyínéraní, niyínéni siyikí ná biní imóninagfa nání Gorixoyá sinhwíyo dání ananí imóniní.

29 Kiraiso tñni nawíní ikárinigfáyíné enagi nání Ebírfamoyá iyí axípa imóninjoí. Ayínání xfomi símimaníyo dání “Niseaiimfáriní.” réroárinípi seaiiníyíné imóninjoí. Segí arfo Ebírfamoyá dinípi meapírfáyínéniní imóninjoí.

4

“Nwí ikaxípmí nixídírná gwíniní neayáragí aí Kiraiso nearoayíronírní.” uríní nánírní.

1 Ewayí xwíyíá ripí osearimíní. Xano wiepíxíniasinífo siní onímiá nimónírná xanoyá amípi nípiní meanífo enagi aiwí xináiwániní nimóniro omíní wiiarigfáyí yapí imóninoríní.

2 Sía xano ráriníyi imóníe nání omí áamá wí yayíwí umero xfoyá omíní sinhwí uwínaxídiro yarígíoríní.

3 Xámí nene ení niaíwenéniní imónagwáriní. E nimónirane xwíyíá sirimíní éwapínigfápi — Apí, ayí re rínarigfápiríní, “Apí mepaní. Apí mánipaní.” rínarigfápiríní. Apí oyaneyínírní

nixídiranéná gwíniní neayáragí enagí nání gwí omíniníní yagwáriní.

⁴ Nene e yagwá aiwi Gorixo “Ína imóníwíniginí.” yaiwiáríníyi imónáná xegí xewaxomí xwíá tíyo nání uowárenapíniginí. Omí apíxí wí uxírírí ñwí ikaxí eáníníþimí nixídirane gwí yárinagwáyí imónínwá womí uxírírí enoríní.

⁵ Gorixo piaxí níneamerí xíoyá niaíwénéiní imónani nání ñwí ikaxí nixídiríníþimí dání gwíniní yárinagwaéne nearoayírówíniginírí uowárenapíniginí.

⁶ Agwí “Gorixoyá niaíweneríani?” oyaiwiníþoyínírí xegí xewaxoyá kwíyíþí — Apimí dání Gorixomí nuríríná “Ápoxíní. Ápoxíní.” urarínwáþíríní. Apí ríxa síxí seamímoníríní.

⁷ Ayínání ñwí ikaxí apí apí xídíþírí nání síní gwí omíní yarígíáyínéní mimónínóí. Ríxa xíoyá niaíwíyíné imónínóí. Xíoyá niaíwíyíné enagí nání xíó seaiíníþimí dání xegí díníþí meapíríáyíné imónínóí.

*“Seyíné yarígíáþí nání aga ayá síwí níroaríní.”
uríní náníríní.*

⁸ Xámí Gorixo nání síní majíá nimónírí nání míxídípa neríná ñwíá segí díní tíní imíxígíáþí — Apí nepa ñwíá imóníníþímaní. Apí omenweaneyínírí nání gwíniní seayáriníníyíné nimóníro yagíáríní.

⁹ E nero aiwi seyíné ríxa xíomí nixídíro ámá xíoyá imónínagíá nání — Apí ríþaxí aí ámá xíoyá

oimón+poy+niri xewan+ño seaim+x+ñj eñagi nán+ e niri+ríná “Ay+ xixen+ r+m+ñi.” nimónar+ní. Rixa xfoyá oimón+poy+niri seaim+x+ñj eñagi nán+ sey+né d+ñj arige nimoro ax+m+n+ n+kin+imón+ro ám+ Juday+yá xwi+yá s+r+m+ñj éwap+n+g+ápim+ —Ap+ píran+ñj seaim+x+pax+ wí mimón+ñj+p+r+n+. Apim+ arige n+yaiwiro ám+ ox+daney+n+r+ yari+ño? Ám+ Juday+ iwam+ó érowiáp+n+g+áp+ n+x+d+r+ñj+pim+ dán+ gw+n+ñj oyár+naney+n+ro r+yari+ño?

10 Sey+né Juday+ s+á ayim+ “E epax+r+n+.” rar+g+áp+ x+d+ro emá s+ñj nán+ s+á ayim+ “E epax+ imón+n+.” rar+g+áp+ x+d+ro Gor+xo nán+ d+ñj mop+r+ nán+ s+á ay+ ayi imón+ná “Aiwá nim+x+ro e é+r+x+n+.” rar+g+áp+ x+d+ro xwiogw+ s+ñj imón+ná “E epax+r+n+.” rar+g+áp+ x+d+ro yari+ñag+á nán+ searar+ñ+n+.

11 Sey+né e yar+g+áp+ nán+ aga ayá s+w+ n+roar+n+. Nion+ sey+né t+n+ niñwear+ná an+ñj min+ n+searéwap+yir+ aí “Siwiá searéwap+yinár+ñ+n+?” nimónar+ñag+ nán+ ayá s+w+ n+roar+n+.

12 G+ n+r+x+meáy+né, waun+ r+pi+ osear+m+n+, “Ñw+ ikax+ r+n+ñj+pim+ dán+ gw+n+ñj yíron+ñáon+ imón+ñápa sey+né en+ ax+p+ imón+poy+.” osear+m+n+. Nion+ en+ sey+né imón+g+ápa sa áma won+ imón+ñag+ nán+ searar+ñ+n+. Nion+ sey+né seaímeááná sey+né sip+ wí m+n+ikár+g+awix+n+.

13 Sey+né nijár+n+. Iwam+ó iná dán+ xwi+yá yay+ neainar+ñj+p+ wá+ n+sear+r+ná r+ram+ñj nimón+r+ nán+ sear+ñanig+n+.

14 Nion+ r+ram+ñj imón+ñápi sey+né

xwiríá seainimínirí ení aiwi seyíné wí peayí nínwianiro ríwí minimó Gorixoyá anínají womíraní, Kiraiso xewanínomíraní, nímímíniríníjí nímímínígíawixíní.

15 Nioní wáí searána seyíné “Xwíyá yayí neainipaxípi aríá wianíwaéne, nene mimóníñwí reñwíní?” níyaiwiníro yayí seainíñpí gímí nímoro yaríñoí? Íná e epaxí nimónírí síñwiríyí, niapaníro nání segí síñwí aí yónipaxí imóníñagí síñwí seainíá enagí nání seararíñí.

16 Nioní nepaxíñí imóníñpí tíní xixení nearí seararíñagí nání seyíné “O símí tíní neaimfánírí yaríní.” ríseaimónaríní?

17 Ámá ñwí ikaxí ríníñpí tíní gwíníñí seayáraníro yarígíáyí mepí níseatíníro aiwí naní seaíwapíyaníro nání mepí seatínarígíámaní. Poroní ríwí nínímómáná noneyá sírogwí oimónípoynírí seayíñwíroaníro yaríñoí.

18 Naní seaíwapíyipírí nání mepí nítiníroná ayí ananíríní. Nioní seyíné tíní ñweañání maríáí, nioní míñweañagí aiwí naní seaíwapíyipírí nání mepí nítiníroná ayí ananíríní.

19 Gí niaíwíníñí imónígíáyíné, ríníñí apíxíwa niaíwí xíraníro íná winaríñpá nioní ení seyíné xenwímí warígíapí píní níwiáríro Kiraiso imóníñpá imónípiríe nání ámí axípi e níniga waríní.

20 E nísearírí aí míxíní mísearí nípení xwíyání searímí nání seyíné tíní onweámínírí nání íkíníñí sípí niaríní. Seyíné xenwímí warígíapí nání ududí ninaríñagí nání seararíñí.

*Xegaí t́nı́ Seraı́ t́nı́ nánı́ nı́rıŕnáná ewayı́ xwı́yá
bı́ urı́nı́ nánı́rını́.*

21 Nwı́ ikaxı́ rını́nı́pımı́ xı́darı́nı́wápımı́ dání Gorı́xoyá sı́nı́wı́yo dání wé rónı́nı́waéne oımónaneyını́rı́ yarı́gı́áyı́né, yarı́nı́ bı́ rı́pı́ oseaimını́, “Nwı́ ikaxı́ eánı́nı́pımı́ dání rını́nı́pı́ nánı́ nepa dı́nı́ mımı́oarı́gı́áyı́néranı́?”

22 Bı́kwı́yo dání xwı́yá bı́ rı́pı́ nánı́ nı́rırını́rı́ eánı́nı́agı́ nánı́ osearımını́. Ebıŕfamo nı́aı́wı́ waú emeaagırını́. Wı́o xınáını́nı́ nimónrı́ omı́nı́ wı́ı́arını́rı́ xırını́jorını́. Wı́o xegı́ xı́epı́ —Í xınáını́nı́ nimónrı́ omı́nı́ mı́wı́ı́pa yarı́nı́rı́rı́. Í xırını́jorını́.

23 Xınáını́nı́ nimónrı́ omı́nı́ wı́ı́arını́rı́ xırını́jorını́ sa apı́xı́wa oxı́ t́nı́ nemero nı́aı́wı́ xırarı́gı́ápa xırını́jorını́. Xı́epı́, xınáını́nı́ nimónrı́ omı́nı́ mı́wı́ı́pa yarı́nı́rı́ xırını́jorını́ Gorı́xo Ebıŕfamomı́ sımımı́manı́yoyı́o dání “E nı́sı́ımı́árını́.” urı́nı́pımı́ dání xırını́jorını́. Bı́kwı́yo apı́ nánı́ nı́rırını́rı́ eánı́nı́pı́ nánı́ osearımını́.

24 Xwı́yá ı́paú nánı́ rını́nı́pı́ agwı́ rı́nánı́ ımónarını́ bı́ t́nı́ rı́ramını́nı́yı́ nını́rı́ rı́paxırını́. ı́paú xwı́yá Gorı́xo rárı́nı́ bı́aú nánı́rı́rı́. Xwı́yá bı́ —Apı́ nı́wı́ ikaxı́ rını́nı́pı́rı́rı́. Apı́ dı́wı́ Sainayı́ rını́nı́pı́ t́nı́ e dání rárı́nı́pı́, ayı́ Xegaı́ nánı́rı́rı́. Nı́aı́wı́ í xırını́nı́yı́ xınáı́wánı́nı́ nimónrı́ omı́nı́ wı́ı́pı́rı́á nánı́ ımónı́nı́yı́rı́rı́.

25 Dı́wı́ Sainayı́ rını́nı́pı́ Arebia ımónı́nı́. Apı́ Jerusaremı́ agwı́ rı́nánı́ ımónı́nı́pı́ t́nı́ rı́ramını́nı́yı́ nını́rı́ ımónı́nı́pı́rı́rı́. Ámá anı́ apımı́ nı́weáyı́ xınáı́wánı́nı́ nimónrı́ omı́nı́ wı́ı́arı́gı́áyı́nı́nı́rı́ ımónı́nı́agı́a nánı́ rarını́rı́.

26 Ámá anj apimi nweáyť xínáiwáninj nimóniro ominj wiirigťáyť imóninjagťa aí ámá Jerusaremť anjnamť imóninjťpimi nweáyť rixa gwńnjť yíronigťáyťrĩnĩ. Anj apť Kiraisomť dñjť wikwťronjwaéne negť nókíninj imóninjťpĩrĩnĩ.

27 Bĩkwťyo dánĩ anj apĩxť ípaú tńnť rřraminjyi apiaú nánĩ xwiyťá rřpť nřrĩnřrĩ eáninjagi nánĩ seararinjĩnĩ, “Apĩxť niaíwť mĩxĩrť oxť ronĩxĩ yayť éirĩxĩnĩ. Jĩxĩ apĩxť niaíwť nĩxĩrĩrĩná rńnjť winarinjťpĩ sĩnĩ mĩsinĩpa yarĩnjĩxĩ manjť nexoarĩ meanjť rřrĩxĩnĩ. Niaíwť apĩxť meawárť sinĩxĩyá obaxť nimóga nuro píráninjť meáninjyá niaíwťyo múropřřá enagi nánĩ meanjť rřrĩxĩnĩ.” nřrĩnřrĩ eáninjagi nánĩ seararinjĩnĩ.

28 Gť nřrĩxťmeáyťné, Ebřřamomĩ sřmĩmanjťyo dánĩ Gorĩxo “E nřsiimřřrĩnĩ.” urarĩnjťpimi dánĩ Aisako xĩrĩnjťpa axťpĩ e imóninjťáyťnėrĩnĩ.

29 Íná niaíwť apĩxť oxť tńnĩ nemero xĩrarĩgťápa xĩrĩjo, o niaíwť Gorĩxoyá kwĩyťpimi dánĩ xĩrĩjomĩ xeaninjť wikárqťrĩnĩ. Agwť enĩ axťpĩ e xeaninjť seaikáranĩro yarĩjoť.

30 E seaikáranĩro yarĩnjagťa aiwĩ Bĩkwťyo dánĩ pĩoi rĩnĩnĩ? Ayť re nřrĩnřrĩ eánĩnĩ, “Xínáíninj nimónĩrť omĩnjť wiirĩnjĩmĩ tńnĩ xegť niaíwomĩ tńnĩ mĩxť xřdowárei. Xínáíninj nimónĩrť omĩnjť wiirĩnjyá xewaxo tńnĩ dixť apĩxĩ, rĩnáíninj nimónĩrť omĩnjť mĩsiipa yarĩnjyá xewaxo tńnĩ awaú nřwaúnť dixť dñjťpĩ třgťíwaú nimónĩrĩ amĩpĩ xanoxĩyá mĩmeapa éřisixĩnřrĩ rřrarĩnjĩnĩ.” nřrĩnřrĩ eánĩnĩ.

31 Ayĩnánĩ gť nřrĩxťmeáyťné, Kiraisomť dñjť wikwťroarĩnjwaéne xínáíninj nimónĩrť omĩnjť wi-

iarinjiyá niaíwenéniní mimóninwiní. Xinááiníní nimóniri omíní m'wiipa yarinjiyá niaíwenéniní imóninwiní.

5

“Gwíniní yíroninwaéne ámi gwí yárinipaxí mimónipa éwaniginí.” uriní nániriní.

¹ Pipí oimónipoyiniri maríái, gwí yíroninwaénéniní oimónipoyiniri Kiraiso gwíniní neaíkweawáriniriní. Ayínáni seyíne ení neániro nweárixini. Ámi n'wí ikaxípi nixídirane gwí omíní yan'wá nání odípi sámí xe oneayípoyiniri sin'wí m'winipa érixini.

² Nioní Poroní searimípi aríá ókiarí nimónipoyí. N'wí ikaxí rininípi nixídirinípipimi dání wé róniní imónipírí xe iyí s'mí s'ó oneawákwipoyiniri sin'wí n'winirónáyí, Kiraiso niperíná amá n'yoní nání enípi naní wí seaimixipaxí menini.

³ Amá xe iyí s'mí s'ó oneawákwipoyiniri sin'wí winarígá wiyí wiyíne ámi dirírí b' os-eaimini. Api e nerónáyí, n'wí ikaxí rininíyí biní xídiripaxímani. N'pini xídirixiní.

⁴ Segí n'wí ikaxí rininípi xídarígápipimi dání Gorixo “Wé rónigíáyínerini.” near'winiginiri yarígáyí ríxa Kiraiso t'ni gwíniní íkwamixinígáriní. Gorixo wá niseawianiri seainípi ríxa r'w'mini nímamoro yarinjoí.

⁵ Wiyíne e yarinagáa aí nene Kiraisomí diní n'w'kwírorinípipimi dání diní re ikwímonwiní, “N'wí ikaxí xídarinwápipimi dání maríái, Gorixo xewaninjo nerinípipimi dání ‘Wé rónigíáyínerini.’”

nearáriníáriní.” n̄yairirane oyá kwíyípi en̄j s̄ix̄í neáim̄x̄ífpim̄i d̄áni d̄in̄j̄ e ikw̄ímon̄w̄in̄i.

6 Ayí r̄ipi searar̄in̄i. Ámá Kirais̄i Jisaso t̄n̄i nikár̄in̄r̄íná r̄ixa iȳí s̄m̄í s̄ó wákwin̄in̄áná nikár̄in̄r̄ínáran̄i, m̄iwákwin̄in̄áná nikár̄in̄r̄ínáran̄i, ayí anan̄ir̄in̄i. E ner̄i aí Gor̄ixo wimónar̄in̄j̄pi oyaneȳin̄r̄íná ep̄ír̄ipi, ayí r̄ip̄ir̄in̄i. Kiraisom̄i d̄in̄j̄ n̄iw̄kw̄ror̄in̄j̄pim̄i d̄áni ámáyo d̄in̄j̄ sip̄i n̄iwiro ar̄irá wiar̄iḡt̄ápir̄in̄i.

7 Seȳíné iwam̄ó Kiraisom̄i nux̄d̄iróná ámá yam̄yam̄úróniḡt̄ nin̄róná an̄in̄i wiár̄t̄ múroar̄iḡt̄áȳt̄ yap̄i nimón̄iro yaḡf̄ar̄in̄i. E nero aí go seap̄iron̄aḡt̄ xw̄iȳf̄á nepax̄in̄j̄ imón̄in̄j̄pi s̄in̄i x̄ixen̄i m̄ix̄t̄dar̄in̄j̄o?

8 D̄in̄j̄ seȳíné agw̄i f̄á x̄ir̄iḡt̄ápi Gor̄ixon̄iyá oimón̄ipoȳin̄r̄i wéyo f̄á seaum̄ir̄in̄jom̄i d̄áni ar̄f̄á wiḡf̄ápm̄ani.

9 Ewaȳt̄ xw̄iȳf̄á ámaéne rar̄in̄j̄wá r̄ipi n̄áni d̄in̄j̄ mópoȳi. Bis̄iker̄f̄á s̄in̄j̄pim̄i yis̄t̄ b̄i on̄im̄iápi t̄aná n̄im̄in̄i íkwiān̄w̄t̄ eap̄in̄árar̄in̄j̄r̄in̄i. Seȳíné yar̄iḡt̄ápi ap̄in̄in̄j̄t̄ mimón̄ipa ren̄i?

10 E n̄isear̄ir̄i aí “Seȳíné nan̄j̄ x̄ixen̄i imón̄in̄j̄pi nep̄ír̄f̄ar̄in̄i.” n̄iseaiawir̄i n̄áni d̄in̄j̄ s̄in̄j̄ neánar̄in̄i. Seȳíné Ámin̄áo t̄n̄i ikár̄in̄iḡf̄á en̄aḡt̄ n̄áni “D̄in̄j̄ xeḡt̄ b̄i m̄ix̄ir̄t̄ nion̄i x̄ir̄in̄j̄ ax̄ipi n̄ix̄ir̄t̄p̄ráoi.” n̄iseaiawir̄i n̄áni d̄in̄j̄ s̄in̄j̄ neánar̄in̄i. Ayá searemoar̄in̄j̄o go go en̄aḡt̄ aiw̄i “Gor̄ixo anan̄i p̄ir̄f̄ umamon̄f̄ar̄in̄i.” nimónar̄in̄i.

11 Ḡt̄ n̄ir̄ix̄f̄meáȳné, nion̄i yar̄in̄j̄ápi n̄áni p̄ir̄án̄in̄j̄t̄ d̄in̄j̄ mópoȳi. Nion̄i ámá w̄i rar̄iḡt̄ápa xw̄iȳf̄á yaȳt̄ neainar̄in̄j̄pi wáf̄ n̄ir̄imer̄f̄ná nepa r̄ipi n̄ir̄ir̄ínáȳt̄, “Jisasom̄i d̄in̄j̄ n̄iw̄kw̄ror̄i aiw̄i

iyí símí ení sító wákwinípoyí.” nírírínáyí, pí nání gí Judayí siní xeaníñí níkararíñoí? Nioní nepa e nírírí síñwíríyí, Judayí “Kiraiso nene nání yoxáfpámí neapeíñíriní.” uraríñápi arfá níniróná apimí dání símirírí níníro óreámioapaxímaní.

¹² “Ámá ayá searemoarígíáyí wígí iyí símí sító níwákwiníro píní wíarígíápi sító wíwákwinímí in-ayíríxíní.” nimónaríní.

¹³ Gí níríxímeáyíné, Goríxo gwí míyínígíáyíné oimónípoynírí wéyo íá seaumíríñíyíné imóníñagá aiwí “Pí pí nání íeapá neainaríñípi yaníwá nání ñwí ikaxí ríníñípimí dání gwíníñí neaíkweawáríníñenerfaní?” níyaiwiro apí mepa éfíríxíní. E mepa neróná dñí sípí inarígíápi dání xíxe arírá niga úfíríxíní.

¹⁴ Ñwí ikaxí nípiíní, ayí xwíyíá ná bíní rípimí íkwíkwírí iníní, “Jíwaníñoxi dñí sípí inaríñípa ámá wíyo ení axípi wirííní.” ríníñí apimí íkwíkwírí iníní.

¹⁵ E nerí aí seyíné apí míní sówí xíxe sówí níróga wíápnímeaaríñípáníñí nimóníro xíxe rírómí inípríxínírí nání íkwairírí seaiaríñí.

Íeapá winaríñípi dání epaxípi tñí kwíyípi nípemeámí waríñípi dání epaxípi tñí náníríní.

¹⁶ Nioní seararíñápi, ayí rípiríní. Goríxoyá kwíyípi xe níneapemeámí ounírí síñwí níwínírónýí, pí pí míñí seainaríñípi xe oneainírí epíríámaní.

¹⁷ Ayí rípi náníríní. Míñí seainaríñípi, ayí kwíyípi xwámámí wimínírí yaríñíriní. Kwíyípi ení míñí seainaríñípi xwámámí

wim+niri+ yar+ñ+rini. Miñf seainar+ñ+p+ tñi kwíy+p+ tñi áma midim+dáni nimearori m+x+ inar+g+á+p+n+ñ+ imón+ñ+ag+í nán+ rar+ñ+ní. Ay+nán+ kwíy+p+ xe nineaipemeámi oun+r+ s+ñw+ n+w+n+rónáy+, am+pí miñf seainar+ñ+pimi dáni oyaney+niri+ seaimónar+ñ+p+ anani+ epax+ mimón+ní.

¹⁸ Kwíy+p+ xe nineaipemeámi oun+r+ s+ñw+ n+w+n+rónáy+, ñw+ ikax+ eán+ñ+p+ x+d+p+r+ nán+ gw+n+ñ+ m+seayár+nini+.

¹⁹ Miñf inar+g+á+p+ nán+ áma niy+nén+ s+ñán+ seaimón+ní. Miñf nin+róná r+p+ yar+g+á+r+ní. fw+ in+ro piax+ weán+pax+p+ ero r+peánan+ro nán+ yar+g+á+p+ ero

²⁰ ñw+á+pimi mewero ayá+ ero s+m+ tñi in+ro m+x+n+ r+n+ro sipí d+ñ+ yaiwin+ro m+x+ k+n+ro xixewiám+ r+n+ro ewáramón+ro xep+xepá rón+ro

²¹ s+ñw+ fw+ w+n+ro ini+g+ xwap+ n+nimáná pap+k+ ero pap+k+ neróná uy+ní+ ero xixeg+ní+ ap+ ap+ imón+ñ+p+ ení+ ero yar+g+á+r+ní. Eníná íkwair+r+ seainápa ámi ax+p+ íkwair+r+ oseaim+ní. Áma ap+ ap+ yar+g+á+y+rani+, ap+n+ñ+ imón+ñ+p+ ení yar+g+á+y+rani+, ay+ Gor+xoyá xwiox+y+o wí páwip+r+ámani+.

²² E ner+ aí áma kwíy+ Gor+xoyá+p+ xe nineaipemeámi oun+r+ yar+g+á+y+ r+p+ yar+g+á+r+ní. Ámáyo d+ñ+ sipí wi+ro d+ñ+ níá win+r+ n+way+rón+ro ñwearo ay+ní+ xe ó+ oneaimópoy+niri+ s+ñw+ w+n+ro ayá ur+m+x+ro píran+ñ+ wi+ro áma d+ñ+ uñw+rár+pax+p+ní+ ero

²³ ayá r+r+m+x+ wipax+ imón+ro n+p+reán+ro yar+g+á+r+ní. Ñw+ ikax+ bim+ dáni+ ap+ n+p+ní

riniñipi bi “Mepani.” mirinini.

24 Ámá Kiraisi Jisasoyá imónigáyí wigí xámi nipikwini mimónigápi —Api sipí nání miñí winiro íeapá winiri yarıgápirini. Api ríwí nimoríná rixa yoxáfpámñiñí nıyekwıroáıro pıkiárıgıawixini.

25 Kwıyıpı dıñı nıyımıñı rixa sıxı neamımıñı enagı nání api nıneaipemeámi oumıñrı yarıñıpa oxıdaneyı.

26 Negı wıyı wıyíne mıxı mımeakınıñıpa oyaneyı. Símsı mainenıpa erane sipı dıñı mıyaiwinıpa erane oyaneyı.

6

“Xıxegınıbıbıarıráınırıxını.” urıñı nánırını.

1 Gı nırıxımeáyíne, segıyı wo uyınıı éagı nıwınımearıñáyı, kwıyıpı nipemeámi seawarıñıyíne sipı éomi awayını sanıñwirırırıxını. E neróná seáyı e nimónıro “Sipı xıo éıpa nene wı epaxenemani.” mıyaiwıpa érıxını. Seyíne enı íwı axıpi epırıxınıñrı seararıñını.

2 Segı wınıyı dıñı ududı winarıñı imónıñıpi wı wımeáagı nıwinırıñáyı, arırá wırıxını. Xıxe e inırıxını. Seyíne e nerónáyı, ģwı ikaxı Kiraiso rıñıpi xıxenı tını yarıñoı.

3 Ámá wo “Nionı seáyı e imónıñáonırını.” nıyaiwinarıñagı aí o nepa seáyı e mimónıñánáyı, ayı xewanıño yapı éwapıñarıñını.

4 Woxını woxını dıxı yarıñıpi pıranıñı sıñwı anaxıdınei. E neríná xewanıñoı “Apáni yarıñını.” nısimónıríná ayı mıxı

meakíninipaxírini. E nerí aí áamá wí t́níní ŕraminíyíf́ ninírí “Nioní yarínápi wí yarígíápi t́níní xixení mimóniní.” níyaiwinírí mîxí mîmeakíninipani.

⁵ Níyínéní xixegíní segí yarígíápi dání seaímeanf́a enagí nání raríniní.

⁶ Áamá xwíyíf́a Goríxoyápi uréwapíyaríníyíf́ wigí amípí naní imóniníyíf́ bî nîmearo wigí uréwapíyarínomî bî miní wíríxíní.

⁷ Yapí re méwapínipa éfríxíní. Áamá wí Goríxomî majímajf́a níwikárimáná ríperírí umepaxírini. Áamá pí pí aiwá íwíf́a nura núfasáná xixení apí miarígíf́a enagí nání raríniní.

⁸ Áamá íeapá winarínípiní yarígíáyíf́, ayí áamá omíníyo aiwá íwíf́a urarígíáyíf́ yapí imóniníoi. Aiwá yóf́ éfpí miarígíápa wigí egíápi dání nîmiríniníf́ neríná nanínípríf́aríní. E epírífa aí áamá kwíyípi nípemeámî warínípi xídarígíáyíf́ wigí egíápi dání nîmiríniníf́ neríná díníf́ níyímíníf́ t́gíáyíf́ imónípríf́aríní.

⁹ Áamáyo naní níwiia nuranénáyíf́, aníníf́ neainíagí aí naní wíiarínwápi ṕníní mîwiáripa éwanígíní. Ení samíníf́ mîneawepa nerí ṕníní mîwiáripa nerínáyíf́, aiwá míwáíná naníní mianíwá enagí nání seararíniní.

¹⁰ Ayínání síní epaxí nímoníríná áamá níyoní naníní wíiwanígíní. Negí Ámínáomî díníf́ wíkwírogíf́a nawíní imónígíáyo ayí anípaxí wíianíwáyíríní.

“Kíraiso yoxáfpámî dání neaiínípi náníní mîxí meakínipaxírini.” uríníf́ náníríní.

11 Ríwamíñí nioní gí wé t́nńí nearíńá xwéńí xwéńí neáa waríńá rípi seyíńé mí ómíxípoi.

12 Ámá iyí śmńí śó owákwinípoińí xíxoyípií seamearígíáyí, ayí wigí wíníyí “Apání e imónígíáyí ría yaríño?” oneaiawípoińí śó seawákwianíro yarígíáyíńí. Ayí Judayí nene Jisaso yoxáípámí neaiińípimíńí dńí wíkwíroaríńagwí nńeaníroná xeaníńí neaikáripíríxíńí e yarígíáyíńí.

13 Ayí wí ŋwí ikaxí rńńíńí nńpńńí xixení yarígíáyí mimóníńagía aiwí seyíńé śó seawákwíápi nání wárixá imónaníro nání seyíńé iyí śmńí śó owákwianeyíńíro wimónaríńíńí.

14 Ayí e yaríńagía aí nioní pípi nání seáyí e nńmerí rńmíméńí. Ámíńá Jisasi Kiraiso yoxáípámí nńperíńá neaiińípi nánńńí nńrńńí yayí emńńí. Ayí rípi nánńńí. Kiraiso yoxáípámí neapeińípimí dání ámá Goríxomí mńxídarígíáyí yarígíápi sńńí emía nání piyńńíńí imónńí gí sńŋwí wńńńagé dání “Wigí yarígíápi ení piyńńíńí ría imónńńí?” yaiwirí eńńí.

15 Śó nńwákwínńńá ayí ananńńńí. Mńwákwínńpa neríńá ayí ení ananńńńí. Goríxo ámí xegí kwíyípimí dání sńńí wí oimónípoińí neaimíxíípi, ayí ańípaxí imóníńí eńagí nání seararíńńí.

16 Ámá nioní seararíńá api ía nńxíńíro xídarígíáyo Goríxo wá wianńńí nńwayíroníro ŋweapńńí nání wiirí éwńńgńńí. Isírerí xíoyá imónígíáyo ení e éwńńgńńí.

17 Nioní Jisasomí xídaríńagí nání iwanńí nńmépeayígíápi igí ríxa nńwenagí nání wiyíńé

nioni d+ηí r+á n+xepaxí ámi bi mepa é+r+x+i+ni.

¹⁸ G+ n+r+x+meáy+né, Ám+ná Jisasi Kiraiso wá seawianar+η+pim+ d+ni d+ηí s+x+ oseamímoni. “E oeni.” nimónar+ni.

xxx

Xwiyáá Gorixoyá Sinípírini
The New Testament in the Ankave language of Papua
New Guinea
Nupela Testamen long tokples Angave long Niugini

copyright © 1990 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Angave (Ankave)

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures. Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2012-10-03

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 31 Aug 2023

7a156761-2cde-5bbc-8428-650a73434051